

korte Regnskab for 1848, hvorledes Statsgjældens Stilling var i Slutningen af dette Aar. Derimod erfarer man nu af Finantsloven, at Statsgjælden i 1850 udgjør 112,148,000 Rbd. Statsgjælden er altsaa stegen fra Slutningen af Aaret 1847 omtrent 7 Millioner; thi det maa antages, at den kun var dengang omtrent 105 Millioner. Om nu en saadan Sligen af Statsgjælden skal ansees for betydelig eller ikke, det vil jeg slet ikke undersøge; men jeg skulde dog troe, at Enhver vil være enig med mig i, at det er høist vigtigt for Landet baade at kjende den Tilstand, hvori vi befinde os, og at vide, hvilken Tilstand vi skulle efterlade vore Efterkommere; og naar vi nu see, at Statsgjælden paa samme Tid er stegen omtrent med et lignende Beløb, som Activmassen er dalet, maae vi da ikke erkjende, at Status-i dobbelt Henseende er bleven forværret? Jeg maa gjentage, mine Herrer! at Ingen mere villigt end jeg, erkjender, at det er en nødvendig Følge af Landets Stilling og af Krigen, som vi have maattet føre, at Landets Finantsfer ere gaaede tilbage; men jeg maa ogsaa gjentage, at det er af høieste Vigtighed for Landet at erfare, i hvilken Grad det er Tilfældet, og at have en klar Indsigt i det hele Finantsvæsen, ogsaa med Hensyn til de enkelte Foretagender, om en større Sparommelighed og bedre Forholdsregler ved enkelte Leiligheder kunde have været fulgte. Men derfor maa jeg ogsaa høiligt beklage, at Thinget ikke af Finantsministeren har faaet en saadan klar Fremstilling af Finantsernes hele Tilstand, thi der ere mange vigtige Spørgsmaal, som slet ikke kunne komme for, naar ikke Tanken henledes paa dem ved at omfatte det Hele.

Som sagt har altsaa Finantsministeren valgt 1,800,000 Rbd. som Kassebeholdning, og det er blevet Udgangspunktet for hele Budgettet, og hvad jeg maa gjentage, han ender med en Kassebeholdning, som endogfaa gaaer meget i Detaillen, 1,056,932 Rbd. 22 St. Men jeg tillader mig i denne Henseende først at gøre opmærksom paa, at man savner enhver Oplysning om, hvorfor denne Kassebeholdning og ikke nogen anden er bleven valgt, og hvorvidt det er den Kassebeholdning, som han med en vis Grad af Rimelighed kan gjøre Regning paa

at ville blive den virkelige. Dernæst tillader jeg mig at spørge, hvorledes det nu vil stille sig for Fremtiden, naar man vælger en saadan Form for Budgettet, at man vil ende med en angiven Kassebeholdning; om man da vil, at denne angivne Kassebeholdning skal gaae over som Indtægt i det næste Aars Finantslovforslag, og om man da har betænkt, at til næste Aar dette Lovforslag vil forelægges Thinget et halvt Aar, førend man kan have nogen rimelig Formodning om den virkelige Kassebeholdning; thi Thinget vil komme sammen i Begyndelsen af October 1850, og det næste Regnskabsaar begynder med 1ste April 1851. Jeg har sagt, at denne Fremgangsmaade er usædvanlig, og jeg har benyttet mig af et meget forsigtigt Udtryk; thi min egentlige Mening er, at jeg ikke kjender noget Finantslovsforslag, hvor man ender med en bestemt angiven Kassebeholdning, fordi man sikkert har indseet, til hvilke Vanffeligheder med Hensyn til det næste Aars Finantslovsforslag en saadan Fremgangsmaade vilde føre. Det er heller ikke, saavidt mig bekendt, Tilfældet, undtagen i Norge, og det af ganske særegne Grunde i den senere Tid, at man begynder Budgettet med en fingeret Kassebeholdning. Imidlertid skeer det i Norge, men jeg maa bemærke, at den Kassebeholdning, som man der optager i Budgettet, altid har staaet i et ubetydeligt Forhold til, hvad der under alle Omstændigheder kunde vides at være den virkelige Kassebeholdning. Grunden til denne Fremgangsmaade synes at være, at man i Norge har været noget tilbøielig til at gjøre Indtægts-Overslagene meget lave, og man kan derfor have anseet det hensigtsmæssigt for at balancere Udgift med Indtægt at optage en saadan ubetydelig Deel af den virkelige Kassebeholdning blandt Indtægterne, thi, saavidt jeg erindrer, er i Budgetterne for Aarene 1846—1848 og i det Budget, som blev forelagt det sidst afholdte Storting, for intet Aar optaget en større Kassebeholdning end 170,000 Specier eller 340,000 Rbd. Men vi skulle her begynde med en meget stor Sum, med 1,800,000 Rbd., der maa skee, jeg siger maa skee, thi jeg veed ligesaa lidt Noget om hvad Kassebeholdningen vil være, som Noget af dem, mine Herrer, kan være